Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central (judecător Gheorghe Mîțu)
Dosarul nr. 2ai-385/22
2-180207191-02-2ai-02112022

D E C I Z I E

31 ianuarie 2022 ***mun. Chișinău***

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

Având în componență:
Președintele completului, judecătorul ***Ion Secrieru***
Judecătorii ***Steliana Iorgov și Olga Cojocaru***

examinând apelul declarat de avocatul Eugeniu Glușcenco, în interesele Primăriei or. Sîngera împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 octombrie 2022 în cauza civilă la cererea lichidatorului ÎCS ”Delta MCM-93” SRL privind validarea popririi și încasarea sumei împotriva terțului poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău, prin care cererea a fost admisă, ***Colegiul civil***

C O N S T A T Ă :

Pretenţiile reclamantului

La data de 31.12.2020 lichidatorul ÎCS ”Delta MCM-93” SRL (în procedura falimentului) a depus în instanța de judecată cerere de validare a popririi prin care a solicitat încasarea din contul terțului poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău a sumei de 47 363, 20 lei.

În motivarea cererii a menționat că, în rezultatul verificării actelor de gestiune ale întreprinderii insolvabile a constatat că, ÎCS ”Delta MCM-93” SRL (în procedura falimentului) dispune de o creanță față de Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău în sumă de 47 363, 20 lei, ce reiese dintr-o factura fiscală.

Terțul poprit nu și-a executat partea sa de obligații, acumulînd datoria în sumă de 47 363, 20 lei.

La data de 04.12.2020 lichidatorul ÎCS ”Delta MCM-93” SRL (în procedura

falimentului) a expediat în adresa terțului poprit somația de înființare a popririi și deși terțul poprit a recepționat somația la data de 08.12.2020, acesta nu a achitat suma datorată față de ÎCS ”Delta MCM-93” SRL (în procedura falimentului).

În temeiul celor relatate, solicită admiterea cererii, validarea popririi și încasarea de la Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău în beneficiul ÎCS ”Delta MCM-93” SRL (în procedura falimentului) suma de 47 363, 20 lei.

Poziţia instanţei de fond

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 octombrie 2022 a fost admisă cererea lichidatorului ÎCS ”Delta MCM-93” SRL, Bostan Tatiana privind validarea popririi și încasarea sumei împotriva terțului poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău.

S-a validat poprirea privind încasarea de la terțul poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, *****în beneficiul ÎCS ”Delta MCM-93” SRL, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, *****, MD-2023 a sumei de 47 363, 20 lei.

S-a încasat de la terțul poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, *****în beneficiul ÎCS ”Delta MCM-93” SRL, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, *****, MD-2023 suma de *****.

Solicitarea apelantului

Invocînd dezacordul cu hotărârea instanței de fond, la data de 17 octombrie 2022 avocatul Eugeniu Gluşcenco, în interesele Primăriei or. Sîngera a contestat cu apel hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 octombrie 2022, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 octombrie 2022 cu emiterea unei noi decizii privind respingerea cererii de validare a popririi.

Argumentele părţilor

În motivarea cererii de apel a indicat că, nu este de acord cu hotărîrea menţionată şi o consideră neîntemeiată, ilegală şi pasibilă casării.

Invocă că, conform facturii fiscale seria/numărul FB5007761 din 05.11.2013, intimatul Î.C.S „Delta MCM-93” SRL pretinde că a livrat marfa (mixtură asfaltică BA 16) terțului poprit - autorității publice locale, Primăriei or. Singera - în sumă de 39.469,33 lei fără TVA sau de 47.363,20 lei, inclusiv TVA. Careva contract scris

care ar proba temeinicia relațiilor comerciale presupus existente între părți, intimatul I.C.S „Delta MCM-93” SRL nu a prezentat.

Indică că, contrar acestui fapt, la data de 04.12.2020 lichidatorul i.C.S „Delta MCM- 93” SRL a expediat în adresa terțului poprit somația de înființare a popririi, invocînd drept temei doar factura fiscală precitată fără a anexa acte confirmative suplimentare care ar atesta în mod incontestabil încheierea unei relații comerciale între părți.

Comunică că, la 31.12.2020 lichidatorul I.C.S „Delta MCM-93” SRL a depus cerere de validare a popririi în instanța de judecată, solicitind validarea popririi către Primăria or. Singera în sumă de 47.363,20 lei.

Consideră că, instanța de fond eronat a admis o acțiune depusă cu încălcarea termenului de prescripție extinctivă or, după examinarea acțiunii în fond și constatarea, inclusiv în baza temeiurilor suplimentare, a faptului că acțiunea într-adevăr este tardivă, instanța de fond urma s-o respingă ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție extinctivă.

Conform art. 7 din Codul civil în redacția în vigoare, (1) legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprima condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea noua nu modifică și nu desființeaza efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare; (6) *dispozitiile legii noi privitoare la termenele de prescriptie atît extinctive, cît și achizitivă (uzucapiune) se aplică termenului de prescripție care a început sa curgă înainte de data intrării ei în vigoare și nu a expirat înainte de acea dată.* În acest caz, termenul curs anterior se ia în cont. Începutul, suspendarea și întreruperea termenului de prescripție se determină, pentru perioada anterioară intrării în vigoare a legii noi, de legea veche.

Avînd în vedere că raportul contractual a avut loc la 05.11.2013, iar termenul de prescripție a expirat sub imperiul legii vechi, urmează a fi aplicate normele juridice în vigoare la acel moment, citate în continuare.

Conform art. 267 alin. (1) din Codul civil în redacția aplicabilă pînă la 01.03.2019, termenul general în interiorul căruia persoana poate sa-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecata, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 575 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricind executarea ei, iar debitorul este

îndreptățit să o execute oricînd; dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

Conform art. 753 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzator) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obliga să preia bunul și să plătească prețul convenit.

Conchide că în speță, este vorba de un contract de vînzare-cumpărare, iar din natura contractului de vînzare-cumpărare, care este un contract sinalagmatic, rezidă că prețul urmează a fi platit la transmiterea-primirea bunului, ceea ce se deduce, inclusiv din art. 753 din Codul civil. La rîndul sau, momentul pretinsei transmiteri a bunurilor, poate rezulta inclusiv din factura fiscală eliberată.

Invederează că, prin prevederile art. 617 alin. (4) din Codul civil, conform căruia, debitorul este în întîrziere dacă nu execută obligația în termen de 30 de zile de la scadență și de la intrarea unei note de plată sau unei alte invitații de plată similar.

Conchide că, pentru interpretarea corectă a noțiunilor de notă de plată sau o altă invitație de plată similară, poate fi utilă compararea redacției anterioare cu redacția actuală a Codului civil (care nu se aplică, dar care doar facilitează interpretarea conform scopului urmărit inițial de legiuitor).

În acest fel, conform art. 861 alin. (2) din Codul civil în vigoare, dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului, iar conform art. 862 alin. (3) din Codul civil în vigoare, în cazul în care termenul de executare a obligației pecuniare rezultate dintr-un contract prevăzut la alin.(l) sau (2) nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, obligația pecuniară trebuie executată în termen de 30 de zile de la data: a) primirii de către debitor a facturii sau a unei cereri echivalente de plată; b) primirii de către debitor a contraprestației obligației pecuniare, dacă data primirii facturii sau a unei cereri echivalente de plată nu este certă, precum și dacă debitorul primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior primirii contraprestației.

Susține că, în sensul legislației civile, factura reprezintă o notă, o invitație, o cerere de plată.

Respectiv, din data primirii facturii, obligația de plată devine exigibilă, iar

încă peste 30 de zile, conform art. 617 din Codul civil, debitorul rămînea în întirziere, fără a fi necesară emiterea unei somații suplimentare.

Faptul că din natura contractului de vînzare-cumpărare rezultă plata imediată a prețului se confirmă și prin următoarele norme juridice.

Conform art. 321 alin. (1) din Codul civil, dreptul de proprietate este transmis dobinditorului în momentul predării bunului mobil dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 322 a din Codul civil predare a bunului inseamnă remiterea bunului către dobînditor, precum și către cărăuș sau oficiul poștal pentru a fi expediat, în cazul în care acesta este instrăinat fără obligația de a fi transportat.

Conform art. 208 din Codul fiscal, (1) data obligației fiscale privind T.V.A. este data livrării; data livrării se consideră data predării mărfurilor, prestării serviciilor; (2) pentru mărfuri, data livrării se consideră data predării (transmiterii) mărfurilor cumpărătorului (beneficiarului) sau dacă mărfurile sînt transportate, data livrării se consideră data la care începe transportarea, cu excepția mărfurilor de export pentru care data livrării se consideră data scoaterii lor de pe teritoriul RM; (4) pentru servicii, data livrării se consideră data prestării serviciului, data eliberării facturii fiscale sau data la care plata se efectuează subiectului impozabil, parțial sau în întregime, în dependență de ce are loc mai înainte.

Așadar, obligația de plată a prețului mărfii apare în momentul predării acesteia.

Conchide că, termenul de prescriptie a început să curga la data de 05.11.2013, iar la 05.12.2013 (peste 30 de zile) terțul poprit s-ar fi considerat deja în întîrziere. Corespunzător, termenul de prescripție a expirat la data de 05.11.2016, iar ÎCS „Delta MCM 93” SRL a înaintat cererea de validare a popririi la data de 31.12.2020.

Invederează că, debitorul a depus cererea de validare a popririi fără respectarea termenului general în interiorul căruia acesta putea să își apere dreptul înălcat.

Evidențiază că termenul de 3 ani stabilit de către legiuitor este unul rezonabil, iar faptul că debitorul nu și-a realizat dreptul „încălcat” în perioada de pînă la data de 05.11.2016 trezește anumite dubii și vis-a-vis de legalitatea pretențiilor.

Indică că, prin stabilirea termenului de prescripție general de 3 ani legiuitorul a avut drept scop primordial păstrarea unei stabilități în raporturile juridice dintre părți, contrar persistării unei incertitudini în raporturi pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, se derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept diferite, iar examinarea unei acțiuni depuse în

afara termenului legal constituie o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în ordinea de drept. Prin urmare s-a stabilit cu certitudine că, de la data apariției dreptului la acțiune și pînă la data adresării în instanța de judecată s-a scurs o perioadă de timp în care debitorul nu a dorit să-și realizeze dreptul „încălcat". Or, împrejurările litigioase după scurgerea unui interval de timp îndelungat nu totdeauna pot fi stabilite cu exactitate dorită și persoanelor, cărora le sunt înaintate cerințe neîntemeiate și demult stinse, deseori nu dispun de probe în apărarea sa. Așadar, revenirea peste 9 ani (l) la situația juridică stinsă anterior este neîntemeiată și ilegală.

Conchide că, în urma verificării evidenței contabile din cadrul Primăriei or. Sîngera, pentru anii 2013-2020 s-a constatat că autoritatea publică nu a semnat nici un contract de achiziții publice cu operatorul economic ÎCS „Delta MCM 93" SRL pe marginea achiziționării a vreunor bunuri.

Relevă că, fiind supuse verificării dările de seamă anuale pentru anii 2014, 2015 și 2016 s-a constatat lipsa datoriilor istorice față de ÎCS „Delta MCM 93" SRL.

Susține că, analizînd arhiva Primăriei or. Sîngera s-a constatat lipsa inițierii vreunor proceduri de achiziții publice, în special, expedierea invitațiilor, prezentarea ofertelor, desemnarea ofertei cîstigătoare conform criteriilor stabilite de atribuire a contractelor de achiziții publice, prezentarea Agenției Achiziții Publice a dării de seamă.

Conform art. 2 din Legea privind achizițiile publice nr. 96 din 13.04.2007, (1) prezenta lege se aplică contractelor de achiziții publice care nu sînt specificate la art.4 și a căror valoare estimativă, fără taxa pe valoarea adăugată, este egală sau mai mare decît următoarele praguri: a) pentru contractele de achiziții publice de bunuri și servicii - 40000 de lei; (4) contractele de achizitii publice a căror valoare estimativă, fără taxa pe valoarea adăugată, nu depășește pragurile menționate la alin.(l) se efectuează în conformitate cu regulamentul achizițiilor publice de valoare mică, aprobat de Guvern.

Conform pct. 15 din Regulamentul achizițiilor publice de valoare mică, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 148 din 14.02.2008 selectarea operatorului economic în vederea atribuirii contractului de achiziție publică de valoare mică se efectuează cu respectarea cumulativă a următoarelor cerințe: /.../ c) operatorul economic identificat a făcut dovada califiădrii lui, corespunzător obiectului contractului de achiziție publică, prin prezentarea documentelor confirmative

necesare; d) oferta operatorului economic identificat corespunde exact și complet obiectului de achiziție, astfel încît fiecare cerință și criteriu, solicitate de autoritatea contractantă, să fie îndeplinite; *e)* oferta operatorului economic reprezintă oferta cea mai avantajoasă economic, exprimată prin: preț avantajos, termene de livrare, condiții de livrare, condiții de plată, calitate superioară /.../.

Conform pct. 16 din Regulament, contractul de achiziție publică de valoare mica se încheie, conform prevederilor prezentului Regulament, pentru întreaga sumă atribuită acestui contract pe an.

Conform pct. 24 din Regulament, contractul de achiziție publică de valoare mică se înregistrează obligatoriu în Trezoreria de Stat sau în una din trezoreriile teritoriale ale Ministerului Finanțelor, dacă valoarea acestuia depășește 10000 lei fără taxa pe valoarea adăugată și gestionarea surselor financiare se efectuează prin intermediul sistemului trezorerial, în termen de 15 zile de la data încheierii; contractele de achizitie publică de valoare mică care nu au fost înregistrate în modul stabilit nu au putere juridică.

Conform pct. 25 din Regulament, autoritatea contractantă este obligată să întocmească și să prezinte semestrial, pînă la data de 15 a lunii următoare semestrului de gestiune, Agenției Achiziții Publice o dare de seamă privind contractele de achiziție publice de valoare mică semnate și înregistrate în perioada de referință.

Conchide că, avînd in vedere lipsa vreunui contract de achiziții publice încheiat în scris și înregistrat la Trezoreria de Stat, precum și lipsa petrecerii vreunor proceduri de achiziții publice, s-a constatat cu certitudine inexistența achiziției de mixtură asfaltică, indicată în factura fiscală din 05.11.2013 respectiv, lipsa obligației de achitare a prețului, iar însăși factura fiscală nu are putere juridică.

Reieșind din cele expuse, menționează că instanța de fond a examinat superficial speța fără a intra în esența normelor legale materiale incidente raportului juridic vizat, iar lipsa probelor pe care s-ar intemeia hotarîrea primei instanțe, trezește dubii vis-a-vis de obiectivitatea și impartialitatea acesteia.

La data de 13 decembrie 2022, lichidatorul ÎCS ”Delta MCM 93” SRL, în proces de insolvabilitate, Tatiana Bostan, a depus referință la cererea de recurs, solicitînd respingerea cererii de apel cu menținerea hotarîrii instantei de fond ca legală și întemeiată.

Termenul declarării apelului

Potrivit art.8 alin.(1) din Legea insolvabilității hotărârile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunţării dispozitivului, cu excepţiile prevăzute în prezenta lege.

Colegiul constată că, hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) a fost emisă la 10 octombrie 2022, iar apelul a fost depus la 17 octombrie 2022, adică în termenul stabilit de lege.

Aprecierea instanţei de apel

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate şi a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material şi procedural aplicabile speței date, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău consideră neîntemeiat apelul declarat de avocatul Eugeniu Gluşcenco, în interesele Primăriei or. Sîngera, care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de fond din considerentele ce succed.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 373 alin.(1) CPC instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

Colegiul civil consideră soluția instanței de insolvabilitate ca fiind legală şi întemeiată, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 126 alin. (1) şi (11) al Legii insolvabilității, sânt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar şi fără numerar, în monedă națională şi în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile incorporale care sînt datorate debitorului ori sânt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui şi creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Dacă din probele administrate rezultă că, terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvabilitate va adopta o hotărâre de validare a

popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi. Poprirea înființată asupra unei creanțe cu termen sau sub condiție poate fi validată, dar hotărârea nu poate fi executată decât după ajungerea creanței la termen sau la data îndeplinirii condiției, după caz. Dacă sumele sânt datorate periodic, poprirea se validează atât pentru sumele ajunse la scadență, cât şi pentru cele care vor fi scadente, în ultimul caz validarea producându-și efectele numai la data când sumele devin scadente.

Aliniatul (2) al aceluiași articol prevede expres că, poprirea se înființează prin somația administratorului insolvabilității/ lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin. (1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvabilitate/faliment a debitorului.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale.

În conformitate cu art. 130 alin. alin. (1), (3) și (5) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul si interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluționarea cauzei. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

Materialele cauzei atestă faptul că, la 31.12.2020 lichidatorul ÎCS ”Delta MCM -93” a înaintat cerere privind validarea popririi ÎCS ”Delta MCM -93” faţă de terţul poprit Primaria or. Sîngera, mun. Chișinău, solicitînd încasarea sumei în mărime de 47.363,30 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 octombrie 2022 a fost admisă cererea lichidatorului ÎCS ”Delta MCM-93” SRL, Bostan Tatiana privind validarea popririi și încasarea sumei împotriva terțului poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău.

S-a validat poprirea privind încasarea de la terțul poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, *****în beneficiul ÎCS ”Delta MCM-93” SRL, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, *****, MD-

2023 a sumei de *****.

S-a încasat de la terțul poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, *****în beneficiul ÎCS ”Delta MCM-93” SRL, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, *****, MD-2023 suma de *****.

Reieșind din principiul disponibilității în drepturi a participanților la proces, prevăzut de art. 27 CPC partea în proces dispune de drepturi procedurale de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Înaintând cererea de apel, reprezentantul Primăriei or. Sîngera, mun. Chișinău a obiectat în privința respingerii aplicării termenului de prescripție relevând că, instanța de fond eronat a admis o acțiune depusă cu încălcarea termenului de prescripție extinctivă or, după examinarea actiunii în fond și constatarea, inclusiv în baza temeiurilor suplimentare, a faptului că acțiunea într-adevăr este tardivă, instanța de fond urma s-o respingă ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție extinctivă.

Colegiul civil constată că, potrivit materialelor acuzei se atesă cu certitudine că, poprirea înaintată de lichidatorul ÎCS ”Delta MCM-93” SRL (în procedura falimentului) către terțul poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău privind încasarea sumei de 47 363, 20 lei a fost înființată prin somație, care a fost recepționată de către terțul poprit la 08.12.2020 (f.d. 9-10; 11).

Totodată, Colegiul civil notează că, conform facturii fiscale nr. FB5007761 din 05.11.2013, anexată la materialele cauzei (f.d. 12), această societate comercială a vîndut mărfuri și a prestat servicii terțului poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău în valoare de 47363, 20 lei.

Colegiul civil relevă că, potrivit datelor din evidența contabilă a ÎCS ”Delta MCM-93” SRL, datoria nu a fost stinsă de către terțul poprit, suma restantă constituind 47 363, 20 lei.

Din prevederile art. 1, alin. (2) Cod civil, rezultă că, persoanele fizice şi juridice sînt libere să stabilească pe bază de contract drepturile şi obligaţiile lor, orice alte condiţii contractuale, dacă acestea nu contravin legii.

Din prevederile art. 8, alin. (2), lit. a) Cod Civil al RM rezultă că, drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Din prevederile art. 9, alin. (1) Cod civil al RM, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

Din prevederile art. 10, alin. (1) și (2) Cod civil al RM rezultă că, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de aplanare a litigiului dintre părţi pînă la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.

La fel, art. 11, lit. b) Cod Civil al RM prevede că, apărarea dreptului civil se face prin restabilirea situaţiei anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acţiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui.

Art. 514 Cod civil al RM prevede că, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform art. 513, alin. (1) Cod Civil al RM prevede că, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă şi diligenţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Din ansamblul prevederilor legale citate mai sus, rezultă, indiscutabil, că contractul este un temei de apariție a drepturilor și obligațiilor civile, mai mult ca atît, este principalul temei de apariție a drepturilor și obligațiilor civile, fiind expresia liberei manifestări de voință a părților contractante, concretizată prin realizarea, în final, a unui acord de voințe.

Din prevederile art. 666, alin. (2) Cod civil rezultă că contractului îi sînt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Din prevederile art. 512, alin. (1) Cod civil rezultă că, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Totodată, din prevederile art. 572, alin. (1) și (2) Cod civil rezultă că temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Din prevederile art. 753, alin. (1) Cod civil, rezultă că prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.

Din prevederile art. 970, alin. (1) și (2) Cod civil, rezultă că prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuţia convenită. Obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.

Colegiul civil constată că, factura fiscală menționată mai sus (f.d. 12), atestă existența între ÎCS ”Delta MCM-93” SRL și terțul poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău a unor raporturi juridice civile obligaționale caracterizate prin faptul că, ÎCS ”Delta MCM-93” SRL a vîndut mărfuri, respectiv, a prestat servicii către Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău în valoare totală de 47 363, 20 lei.

Colegiul civil atestă că, deși bunurile, respectiv serviciile au fost primite/acceptate de către cumpărător/beneficiar, fapt care se confirmă prin semnătura aplicată de către reprezentantul terțului poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău pe factura fiscală la care s-a făcut referire mai sus, acesta nu a achitat prețul mărfii/serviciilor, rămînînd o datorie în sumă de 47 363, 20 lei.

Prin urmare, se justifică pe deplin încasarea de la Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău în beneficiul ÎCS ”Delta MCM-93” SRL a sumei de 47 363, 20 lei, care constituie valoarea totală a bunurilor livrate, respectiv a serviciilor prestate ÎCS ”Delta MCM-93” SRL în beneficiul Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău .

Din prevederile art. 643, alin. (1) Cod civil rezultă că executarea stinge obligaţia numai în cazul în care este efectuată în modul corespunzător.

Din prevederile art. 644, alin. (1) Cod civil rezultă că, debitorul care execută obligaţia are dreptul de a primi chitanţă şi de a cere titlul în original. În cazul imposibilităţii de a cere creditorului chitanţă, debitorul poate face dovada plăţii cu orice mijloc de probă.

Totodată, art. 644, alin. (4) Cod civil prevede că dacă creditorul a eliberat chitanţă privind plata datoriei de bază, se prezumă că au fost achitate şi dobînzile, şi cheltuielile. Terțul poprit nu a prezentat careva probe care ar combate argumentele expuse în cererea de validare a popririi, precum și care ar demonstra achitarea integrală a sumei pe care o datorează pentru bunurile livrate/serviciile prestate în baza facturii fiscale sus-menționate, obligațiune ce îi revine conform prevederilor art. 118 CPC al RM, care stipulează, că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale.

Din materialele cauzei, Colegiul civil atestă că, terțul poprit nu a prezentat nici un mijloc de probă din care ar rezulta faptul că, obligațiile sale față de ÎCS ”Delta MCM-93” SRL au fost stinse prin alte mijloace de stingere a obligațiilor decît executarea (consemnare, compensare, confuziune, dare în plată, remitere de datorie, imposibilitate fortuită de executare, etc.) Reieșind din faptele constatate în procesul examinării cererii de validare a popririi și prin raportare la prevederile

legale la care s-a făcut referire mai sus, terțul poprit a admis neexecutarea obligațiilor.

Alegațiile apelantului privind faptul neîntocmirii și neînregistrării a unui careva contract în Trezorăria de stat, Colegiul civil menționează că, aceasta urma a fi efectuat de către Primăria or. Sîngera, iar nerespectarea acestor cerințe nu poate fi imputată ÎCS ”MCM-93” SRL, constituind culpa exclusivă a terțului poprit, precum și lipsa ofertei privind serviciile prestate.

La fel, instanța de apel consideră nejustificat argumentul apelantului Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău precum că, instanța de fond neîntemeiat a admis o acțiune depusă cu încălcarea termenului de prescripție extinctivă or, aceste argumente referitor la tardivitatea acțiunii invocate de Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău, nu pot fi luate în considerație la examinarea cauzei, deoarece cererea privind ridicarea excepției de tardivitate a fost în mod irevocabil respinsă prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2rci-195/21 din 22 iunie 2021.

La această etapă, se reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de insolvabilitate potrivit căreia pretenția creditorului de a încasa datoria din contul terțului poprit este întemeiată or, reieșind din situația de fapt, raportată la normele juridice pertinente invocate mai sus, Colegiul constată că ÎCS ”Delta MCM-93” SRL este îndreptățită să solicite încasarea de la terțul poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău a sumei de 47 363, 20 lei, avînd puterea lucrului judecat, or conform art.123 alin.(2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluţionată anterior în instanţă de drept comun sau în instanţă specializată sînt obligatorii pentru instanţa care judecă cauza şi nu se cer a fi dovedite din nou şi nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleaşi persoane.

Colegiul civil menționează că, datoria în cauză rezultă din valoarea totală a bunurilor livrate, respectiv a serviciilor prestate ÎCS ”Delta MCM-93” SRL în beneficiul Primăriei or. Sîngera, mun. Chișinău, iar terțul poprit avea obligația de plată pentru serviciile prestate. Terțul poprit nu a prezentat nici un mijloc de probă din care ar rezulta faptul că, obligațiile sale față de ÎCS ”Delta MCM-93” SRL au fost stinse. Prin urmare, instanța de fond justificat a dispus încasarea sumei datoriei în mărime de 47 363, 20 lei, de la terțul poprit Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău.

Astfel, argumentele invocate în apelul declarat nu denotă interpretarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural de către

instanța de insolvabilitate, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate și urmează a fi respinse.

Așadar, în lipsa confirmărilor ce ar demonstra temeinicia solicitării înaintate, argumentele aduse în susținerea acesteia nu pot fi calificate decât ca declarative.

În circumstanțele de fapt şi de drept menționate şi având în vedere faptul că, hotărârea instanței de insolvabilitate este întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material şi procedural, cu verificarea şi aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău va respinge apelul declarat de Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de insolvabilitate.

Din considerentele menționate supra, ținând cont de faptul că argumentele invocate în apel sunt neîntemeiate, iar hotărârea contestată este legală și întemeiată, Colegiul civil va respinge apelul și va menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 octombrie 2021, prin care a fost admisă cererea lichidatorului ÎCS ”Delta MCM-93” SRL împotriva Primăria or. Sîngera cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei.

În conformitate cu art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, ***Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău***

D E C I D E :

Se respinge apelul declarat de avocatul Eugeniu Glușcenco, în interesele Primăriei or. Sîngera.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 octombrie 2022, prin care a fost admisă cererea lichidatorului ÎCS ”Delta MCM-93” SRL împotriva Primăria or. Sîngera cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul Ion Secrieru

Judecători Steliana Iorgov

Olga

Cojocaru